

Projekts Nr. 8.3.6.2/17/I/001**“Izglītības kvalitātes monitoringa sistēmas izveide un īstenošana”****Progress projekta darbības virzienos – izglītības kvalitātes monitoringa
izveide un īstenošana – laika posmā
no 01.07.2023. līdz 21.11.2023.****Monitoringa rīku aprobēšana, tai skaitā datu vākšana**

Pārskata periodā turpināts darbs sadarbībā ar Izglītības un zinātnes ministrijas (turpmāk – IZM) Informācijas tehnoloģiju departamentu (turpmāk – ITD) izglītības kvalitātes monitoringa rīku (turpmāk – IKMS) rīku izstrādei Valsts izglītības informācijas sistēmā (turpmāk – VIIS) lietojamos datu analītikas rīkos - procesā Risku identificēšanas rīka, Profesionālās izglītības absolventu monitoringa rīka digitalizācija, kā arī Skolu efektivitātes monitoringa rīka turpmāka pilnveide atbilstoši lietotāju sniegtajai atgriezeniskai saitei. IKMS rīki, to izmēģinājuma /aprobācijas fāzē var būt dažādās formās (piemēram, Excel datnes, aptauju rīki u.c.), bet pēc aprobācijas tiek lemts par to integrēšanu VIIS un tehniskā risinājuma izstrādi, ja nepieciešams, izmantojot specifiskā atbalsta 2.2.1. ietvaros ministrijai pieejamo finansējumu vai VIIS uzturēšanai un attīstībai paredzētos valsts budžeta līdzekļus, vai specifiskā atbalsta mērķa 8.3.6. pasākuma 8.3.6.2. ietvaros Izglītības un zinātnes ministrijai 2023.gadā pieejamo finansējumu. Līdz šim saistībā ar izglītības kvalitātes monitoringa sistēmu kā būtiskākie realizētie VIIS papildinājumi ir izceļami: (1) VIIS datu analīzes platformas pilnveide, papildinot to ar datu kopām no VIIS, oficiālās statistikas, Centrālās statistikas pārvaldes veiktā augstākās izglītības absolventu monitoringa un Izglītības kvalitātes valsts dienesta rīcībā esošajiem operatīvajiem datiem, lai nodrošinātu IKMS nepieciešamos statistikas datus; (2) jau izstrādātajiem IKMS rīkiem (Skolu tīkla efektivitātes monitoringa rīkam, Augstākās izglītības absolventu monitoringa rīkam) turpinātā pilnveide - veikta izejas datu failu struktūras izmaiņas, jaunu rādītāju ieviešana, esošo rādītāju algoritmu pilnveide, grafiku nomaiņa, datu pārskatu sagatavošana/pilnveide. Jaunu IKMS rīku izveidei - kam aktuāli norit darbi - Risku identificēšanas rīka, Profesionālās izglītības absolventu monitoringa rīka un Pedagogu pieprasījuma-piedāvājuma rīka digitalizācijai - tiek veidotas jaunas procedūras datu ielādei un apstrādei, izstrādātas kalkulācijas rīku mainīgo, rādītāju, kompozitrādītāju un mērķa vērtību aprēķinam, radītas vizualizācijas un datu pārskati.

Pārskatā periodā veikta ekspertīze par papildinājumiem, kas jāiestrādā Izglītības turpināšanas rīka prototipā (28.10.2023. ziņojums), ar 31.10.2023. izpildīts līgums par konsultācijām Izglītības kvalitātes monitoringa sistēmas monitoringa rīku attīstībai, lietojamībai un izmantošanai datu

analītikā, kā arī notikušas regulāras ikmēneša statusa sanāksmes par IKMS rīku digitalizācijas progresu projekta īstenotājiem ar IZM ITD. Ar 11.08.2023. Vienošanās Nr.2 grozījumiem 21.06.2018. sadarbības līgumā ar projekta partneri VISC, pagarinot līguma darbības periodu līdz projekta darbības termiņam 31.12.2023., vienlaikus paredzētas arī darbības Izglītības kvalitātes novērtēšanas monitoringa rīku aprobēšanai, tai skaita datu vākšanai. Ar 03.08.2023. noslēgto iepirkuma (identifikācijas Nr. IZM 2023/13/AK/ESF) līgums par "Ekspertīzi par emocionālās labizjūtas novērtēšanas un nodrošināšanas instrumentāriju Latvijas izglītības iestādēs". Līguma izpildes ietvaros 15.11. iesniegts nodevums - sistēmisks pārskats par Latvijā pieejamo un izmantoto emocionālās labizjūtas novērtēšanas un nodrošināšanas instrumentāriju un rīkota prezentācija IZM ekspertiem.

Zinātniskie pētījumi izglītībā

Pārskata periodā Nacionāla līmeņa pētījumu izglītībā stratēģiskās vadības padomē izskatīts un ar 02.11.2023. lēmumu apstiprināts pētījuma **"Izglītības terminu skaidrojošā tiešsaistes vārdnīca"** nodevums atbilstoši 13.10.2020. pētījuma darba uzdevumā noteiktajam, apstiprinot vārdnīcu kā kolekciju, un nosakot, ka Izglītības un zinātnes ministrijai kā Pētījuma vadošajam partnerim ir tiesības noteikt apjomu kādā vārdnīca pēc tās pilnīgas augšupielādes tiek publicēta Latvijas Nacionālajā terminoloģijas portālā.

31.10.2023. iesniegti un ekspertu izskatīšanā 2 zinātnisko pētījumu nodevumi:

1) Pētījuma **„Augstākajā izglītībā studējošo kompetenču novērtējums un to attīstības dinamika studiju periodā”** II kārtai, kura sagatavošanas ietvaros noslēdzies darbs pie pētījuma **„Vispārējās izglītības, tai skaitā pirmsskolas izglītības pedagogu kompetenču modeļa izstrāde”** rezultātu integrācijas ar izstrādāto kompetenču aprakstu, un 08.09.2023.rikots seminārs projekta darba grupai ar IZM pārstāvjiem, kura ietvaros prezentēti caurviju kompetenču novērtējuma rezultāti, ar turpmāku darbu pie vadlīniju pilnveides un rekomendāciju izstrādes, un kompetenču novērtēšanas rīkiem. 27.10.2023. rīkota pētījuma noslēguma konference, studējošo caurviju kompetenču un digitālās kompetences novērtēšanas rezultātu pārskatam, un augstskolu personāla profesionālās pilnveides pieredzes caurviju kompetenču ilgtspējas nodrošināšanai studijās, prezentējot Vadlīnijas pētījuma rezultātu izmantošanai augstākās izglītības iestādēs.

Pētījuma **„Augstākajā izglītībā studējošo kompetenču novērtējums un to attīstības dinamika studiju periodā”** 2. kārtas ietvaros izveidoti 5 video:

- Studējošo caurviju kompetenču pilnveides aktualitāte, LU PPMF vadošā pētniece, prof. Zanda Rubene
- Caurviju kompetences un studiju rezultāti, LU PPMF vadošā pētniece, asoc. prof. Sanita Baranova
- Caurviju kompetences: RISEBA pieredze, RISEBA rektore Lūcija Rutka un Karjeras izaugsmes centra vadītāja Anna Kvelde
- Caurviju kompetenču pašnovērtēšanas aptauja, LU PPMF vadošais pētnieks, prof. Ģirts

Dimdiņš

- Caurviju kompetenču rezultātu novērtēšana, LU PPMF vadošais pētnieks prof. Ģirts Dimdiņš.

Publicēts raksts - Slišāne, A. (2023). *Conceptualization of pedagogical entrepreneurship: theory and results of qualitative research*, INTED2023 Proceedings, pp. 2856-2864, ISSN: 2340-1079. <https://library.iated.org/publications/INTED2023> un publicēšanai iesniegti vēl 2 raksti:

- Lāma G., Abolina L., Kalķe B., Sarva E., Abolina A., Bernane M. (2023). *Future Teacher Professional Competences Self-Evaluation: Case Study in Latvia*. 81st International Scientific Conference of the UL proceedings.
- Anohina-Naumeca A., Āboliņa A. (2023). *Conceptualizing Digital Competency For Ict Specialists*. 81st International Scientific Conference of the UL proceedings.

2) Pētījuma **“Modelis un instruments pieejas skola kā mācīšanās organizācija īstenošanas atbalstam izglītības iestādēs”** nodevums - SMO modeļa veidošanas apraksts, kurā - sniegts SMO raksturojums un tā saistība ar skolotāju apmierinātību ar darbu, mācīšanās analītikas un skolas personāla attieksmi pret pārmaiņām nozīmi SMO īstenošanā, raksturota starptautiskā prakse SMO pieejas īstenošanā. Aprakstīta SMO modeļa izstrādes un aprobācijas metodoloģija un analizēti SMO modeļa aprobācijas rezultāti: veikts SMO prakses novērtējums vispārējā un profesionālajā izglītībā, skaidrota SMO īstenošanas saistība ar skolotāju apmierinātību ar darbu, analizēta mācīšanās analītikas nozīme skolu kā mācīšanās organizāciju veicināšanā un skolas personāla attieksmes pret pārmaiņām nozīme SMO īstenošanā. Pētījumā apkopoti 111 SMO labās prakses piemēri, tai skaitā labā prakse, saistībā ar attālināto mācīšanos un digitalizācijas aspektiem. Nodevumā skaidrots SMO ietvars ieviešanai un īstenošanai izglītībā Latvijā.

Sagatavotas 9 zinātniskās publikācijas. Saites uz jau publicētajām -

<https://www.apgads.lu.lv/konferencu-krajumi/atee2022/atee202215> ;

<https://www.apgads.lu.lv/konferencu-krajumi/atee2022/atee202216> ;

<https://www.mdpi.com/2227-7102/13/9/907> ;

<https://www.mdpi.com/2227-7102/13/10/1000> ;

<https://www.scientiasocialis.lt/pec/node/1682> .

Zinātniskā pētījuma rezultāti aprobēti divos maģistra darbos un vienā promocijas darbā.

Zinātniskā pētījuma **ICCS pilsoniskās izglītības pētījumā** darbi noris atbilstoši projektam un ICCS pētījuma norises starptautiskajam plānam - (jūlijā) precizitātei un kļūdu neesamībai pārskatītas 4 EAG izveidotās datu bāzes, (augustā) uzsākts darbs pie pirmo pētījuma rezultātu ziņojuma izstrādes - ICCS 2022 pirmo rezultātu ziņojums ieplānots š.g. 28.11., kopā ar starptautisko datu paziņošanu. Gatavojoties starptautisko datu prezentācijai, 05.09. pētniekiem attālināta sanāksme ar IEA PR, lai pārrunātu Latvijā plānotos ICCS 2022 pirmo rezultātu publicitātes pasākumu. Kopš 21.08. regulāri organizētas darba sanāksmes ar IZM pārstāvjiem,

gatavojoties datu prezentācijas pasākumam un tam sekojošai diskusiju par pētījuma ziņojumu ar rīcībpolitikas veidotājiem. Vienlaikus noritējis darbs pie praktiskās konferences pedagogiem organizēšanas, kuras norises vajadzībām izstrādāti Almanahi, lai sniegtu atgriezenisko saiti 152 skolām Latvijā par veikto aptauju rezultātiem starptautiskā kontekstā.

"Pētījuma un analītiskā rīka izstrādei vispārējās un profesionālās izglītības iestāžu pedagogu pieprasījuma - piedāvājuma prognozēšanai un nodarbinātības modelēšanai" ietvaros noritējusi iesniegtā starpnodevuma "Pētījuma un analītiskā rīka izveidei nepieciešamo datu pieejamības un kvalitātes analīze" izvērtēšana - starpnodevums ekspertu vērtējumā uzskatīts par pilnveidojamu atbilstībai iepirkuma Tehniskajā specifikācijā noteiktajam, kādēļ atgriezts precizēšanai un papildināšanai.

Līdz starpnodevuma galīgai pieņemšanai gan statusa sanāksmēs, gan sarakstē skaidroti atbilstoši izpildei *Stella Architect* modelētā prognozēšanas rīka risinājuma tehniskie un datu apmaiņas jautājumi, piekļuves tiesību jautājumi ar SAP BO VIIS. Virzoties uz izstrādātā rīka aprobāciju statusa sanāksmēs (13.10. un 20.10.) risināta VIIS un IZM IT tehnoloģiskā nodrošinājuma pedagogu pieprasījuma - piedāvājuma prognozēšanas rīka izstrādes *Stella Architect* programmatūrā atbilstība VIIS SAP BO.

04.07.2023. noslēgts līgums par pētījuma **"Karjeras atbalsta pieaugušajiem nodrošināšanas prakse Latvijā un tās pilnveides iespējas"** īstenošanu ar pakalpojuma sniedzēju SIA "Oxford Research Baltics". Sākot ar 14.07. statusa sanāksmēs, tiekoties paplašināti pārstāvētā IZM, VIAA ekspertu lokā, apspriesti ar pētījuma norisi saistītie jautājumi.

Pētījumu un publikāciju datu bāzē publicēts pētījums **"Privāto izglītības iestāžu ieguldījums vispārējās izglītības nodrošināšanā"** <https://ppdb.mk.gov.lv/datubaze/privato-izglitibas-iestazu-ieguldijums-visparejas-izqlitibas-nodrosinasana/> .

Mērķsadarbības, stratēģiskās komunikācijas un mācību pasākumi

Pārskata periodā pabeigta IKMS komunikācijas stratēģijas izstrāde, attīstīti IKMS vizuālās identitātes stilistiskie virzieni, sagatavota vizuālās identitātes rokasgrāmata (Izpildītājs SIA Deep White). Saskaņā ar IKMS stratēģiju turpmāk tiek pilnveidots projekta stratēģiskās komunikācijas pasākumu plāns.

11.07. noticis ciklu noslēdzošais *follow-up* darbseminārs ar OECD analītiķiem stratēģisko konsultāciju ietvaros, atbalstot Izglītības kvalitātes monitoringa sistēmas attīstību tās ieviešanas posmā ar datus balstītu analīzi izsvērtam un ilgtspējīgam skolu tīkla tvērumam Latvijā.

IKMS ieviešanai periodā septembris - decembris ar OECD ekspertu atbalstu tiek veikts izglītības kvalitātes monitoringa un pilnveides nodrošināšanas funkciju un kapacitātes izvērtējums **"Tehniskā palīdzība institucionālās kapacitātes novērtēšanai izglītības kvalitātes uzraudzībai un izglītības kvalitātes pilnveidei"**, kas vērsta uz institucionālo spēju

novērtējumu - uzdevumu un pienākumu pārbaudi attiecībā uz 1) izglītības kvalitātes uzraudzību un 2) skolu attīstības atbalsta sniegšanu struktūrās, IZM, valsts aģentūrās - Izglītības kvalitātes valsts dienests, Valsts izglītības satura centrs, Valsts izglītības attīstības aģentūra (kas nodrošina analītiku un atbalsta mehānismus pieaugušajiem), Akadēmiskās informācijas centrs (Kvalitātes aģentūra augstākajai izglītībai), un pašvaldībās.

Izvērtējuma mērķis - noteikt stiprās puses, izaicinājumus un jomas, kurās jāveic uzlabojumi, kā arī ierosināt konkrētus ieteikumus, kā pilnveidot resora iestāžu lomu un atbildību attiecībā uz izglītības kvalitātes monitoringu un atbalsta sniegšanu uzlabojumiem skolām.

IKMS ieviešanas posmā virknē aktivitāšu nodrošināta informācija par IKMS rīkiem to lietošanai un datiem to ietvaros:

04.09. Latvijas Pašvaldību savienības Izglītības un kultūras komitejas sēdē pašvaldību pārstāvjus projekta eksperti iepazīstināja ar izglītības kvalitātes monitoringa sistēmas aktualitātēm - monitoringa rīku izstrādes attīstību, saistošu normatīvo aktu sagatavošanu, jau īstenotajiem un plānotajiem nacionāliem un starptautiski salīdzinošiem pētījumiem. Īpaša uzmanība tika pievērsta un detalizētāk skaidroti trīs izglītības kvalitātes monitoringa rīki, kas būs īpaši nozīmīgs atbalsts pašvaldībām ar izglītības kvalitāti saistītu datu analīzei un lēmumu pieņemšanai par izglītības kvalitātes pilnveidei nepieciešamajām darbībām:

- Skolu efektivitātes monitoringa rīks (finanšu ieguldījuma atdeve, salīdzinot ar izglītības kvalitātes rādītājiem),
- Risku identificēšanas rīks (agrīna brīdināšana par riskiem izglītības kvalitātes nodrošināšanai izglītības iestādēs),
- Pedagogu pieprasījuma-piedāvājuma prognozēšanas rīks (cilvēkresursu plānošana).

Sēdes tiešraide pieejama LPS mājaslapas www.lps.lv sadaļā "Tiešraides-Videoarhīvs".

26.09. projekta ekspertiem saturiska līdzdalība Latvijas profesionālās izglītības datu prezentācijai starptautiskajā profesionālās izglītības forumā "Skillman" (Latvijā, Ogrē) ziņojuma "**Īsumā par izglītību 2023**" prezentācijas pasākumā, jo ikgadējais ziņojums, kas sniedz datus balstītu raksturojumu visiem izglītības veidiem un pakāpēm, šogad ietver OECD sagatavotu kopsavilkumu par profesionālo izglītību - *Spotlight on Vocational Education and Training*.

08.11. projekta eksperti sadarbības partnera VISC mērķsadarbības pasākumā „**Skolēnu snieguma vērtēšanas rīka koncepcija un tās attīstības virzieni**”, kura ietvaros semināra un koprades darbnīcā nozares pārstāvji, izmantojot dizaina domāšanas metodi strādāja pie izglītojamo snieguma vērtēšanas rīka izveidošanas un ieviešanas risinājumiem.